

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К. : Дошкільне виховання, 1999. – 70 с.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К. : Вища школа, 2007. – 542 с.
3. Выготский Л. С. Избранные психологические произведения / Л. С. Выготский. – М. : Изд-во АПН РСФСР, 1958. – 320 с.
4. Закон України «Про дошкільну освіту» // Освіта України. – К., 2001. – 5 с.
5. Закон України «Про позашкільну освіту». – К., 22 червня 2000 року № 1841-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
6. Закон України «Про вищу освіту». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>.
7. Закон України № 2442–VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average/2442.doc>.
8. Програма виховання та навчання в дитячому садку / під ред. Є. А. Таранової. – К. : Рад. школа, 1986. – 208 с.
9. Савченко О. Освіта повинна бути не тільки доступною, а й якісною / О. Савченко // Початкова школа. – К., 2001. – № 10. – С. 1.

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ:
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ**

Антоніна Гавліцька

канд. психол. наук, доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет, Україна

Здатність фахівця до інноваційної діяльності сучасними науковцями розглядається, з одного боку, як передумова становлення творчого спеціаліста, а з іншого – гарант незворотності процесу оновлення освіти (О. Киричук, О. Моляко, В. Рибалка, В. Семиченко та ін.). Водночас принципово важливо розуміти, що окреслена особистісно-професійна якість має бути сформована вже на основному етапі професійного становлення фахівця – через навчально-виховний процес вищого навчального закладу (Н. Кузьміна); здатність фахівця до інновацій не може розглядатися як самоціль – усвідомленість ваги цієї якості має бути сформоване у студентства на рівні переконань (О. Балл). Як і будь-яка

інша індивідуально-психологічна особливість особистості означена здатність виявляється виключно у діяльності, є передумовою успішності педагогічних інновацій.

Самоаналіз професійної діяльності зі студентами у вище окресленому контексті засвідчує про таке: майбутній спеціаліст має бути обізнаний у ключових питаннях щодо психологічного обґрунтування певної інновації. А це вимагає цілеспрямованої роботи у виші. Так, у процесі викладання усіх галузей психологічної науки («Історія психології», «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Педагогічна та вікова психологія» тощо), проведення практики, зокрема, майбутніх фахівців-психологів (ознайомлювальної, профілактичної, діагностико-корекційної, реабілітаційної, консультаційної, переддипломної) має бути сформоване якісне психологічне знання (за параметрами – повнота, правильність, прочність, усвідомленість, гнучкість) принаймні в розрізі таких *змістових модулів*:

- Перший – принципи та закономірності інноваційних процесів в освіті, де засновничою є роль гуманістичної психології (йдеться про доцільність вивчати особистість цілісно; про врахування унікальності кожної людини; про «відкритість людини світові і переживання себе в світі» як головну психічну реальність; про можливість неперервного розвитку вихованця та його самореалізації). Особливий акцент має бути зроблений на феноменології смисложиттєвих орієнтацій особистості. Так, *особистісний смисл* («значення для мене») сучасні психологи визначають як одиницю свідомості, що є визначальним в оптимальному співвідношенні в житті індивіда об'єктивного із суб'єктивним в системі індивідуальних і соціальних позицій (Л. С. Виготський, О. М. Леонтьєв). Базовими щодо окресленого поняття розглядають конструкт «смысл» (О. Г. Асмолов, С. Л. Рубінштейн), а цінності, цілі, життєві цілі виступають як спільні ознаки ще й понять «смысл життя» та «смысловиттєві орієнтації» (З. С. Карпенко, Т. М. Титаренко). Встановлено, що смисложиттєві орієнтації – вищий рівень організації системи особистісних смислів, виступає базовою складовою суб'єктивної регулятивної системи життєдіяльності особистості; «в міру того, як рухалась наукова думка змістове поле поняття «смысл» доповнювалось» – особистісний смисл, смислові утворення, смислові орієнтації, смислова установка, смислова сфера особистості, образ світу, смислова модель світу та ін. [1]. Отже, майбутній фахівець має бути обізнаний у такому напрямку сучасної психології, як гуманістична психологія (К. Роджерс, Г. Олпорт, А. Маслоу та ін.), оскільки у центрі інноваційного процесу в освіті, як послідовності цілеспрямованих дій на її оновлення, перебуває особистість, яка прагне до вищих цінностей. До того ж майбутній фахівець має бачити

контекстом зазначеного дію закона «фінальної реалізації інноваційного процесу в освіті» (за Н. Г. Юсуфбековим).

- Другий змістовий модуль пов'язаний із наступним: структурованою сукупністю психологічних знань, що віддзеркалює суто психологічний фундамент нововведень. Йдеться про найбільш конструктивні теорії і концепції розвитку особистості (наприклад, психоаналітичні теорії розвитку особистості, концепцію розвитку розумових здібностей тощо). Викладачі-науковці, які викладають у вищій школі, зокрема, навчальні дисципліни гуманітарного циклу, мають добре орієнтуватися у своєрідності студентського вікового періоду [2]. Означене обумовлене дією такого закону, який (за Н. Г. Юсуфбековим) характеризує інноваційні процеси в освітній сфері – «стереотипізації педагогічних інновацій». А цей закон вимагає врахування тенденції (що характеризують педагогічні інновації), яка полягає у спроможності «перетворюватися» на стереотип мислення і практико-педагогічної дії. Отож, принципової ваги набуває так звана «цільова спрямованість» особистості студента [4]. Феномен «цільова спрямованість» досліджується в різних контекстах: мотиваційної сфери особистості (О. П. Гащук, С. Д. Максименко та ін.), самоактуалізації духовності (О. Моляко, Т. М. Титаренко та ін.), пізнавальної діяльності (П. Я. Гальперін), своєрідності, зокрема, підліткового віку (І. Д. Бех, Н. І. Шилова та ін.). В цілому цільова спрямованість здебільшого розглядається психологами як якісна ознака спрямованості при визначенні життєво важливих цілей особистості; це новоутворення і виступає як показник соціального розвитку особистості.

- Третій змістовий модуль, на наш погляд, пов'язаний із реалізацією такого принципу оновлення освітньої практики, як інноваційність у поєднанні з традиційністю. Оскільки педагогічна інновація як зазначають науковці (А. Брушлинський, О. Моргун, А. Фурман та ін.), є процесом засвоєння, впровадження і розповсюдження нового в освіті, то майбутній фахівець має бути вичерпно обізнаний у психології фахової діяльності. Так, якщо йдеться про психологію педагогічної діяльності, то, як стверджують деякі дослідники (зокрема, Р. Грановська, Ю. Крижанська), із віком педагога, притаманна йому «модель світу» стає дедалі не лише складною, а й ще консервативною; відтак майбутній фахівець має бути підготовлений до того, що з дорослішанням, він дедалі повинен докладати більших зусиль задля вияву інноваційності в умовах сталого «діапазону проблемності» [3, с. 117]. Як стверджують науковці, концепція педагогічних інновацій має вибудовуватися самим фахівцем, але базуючись при цьому на психології саме педагогічної діяльності. Йдеться про врахування об'єктивних та суб'єктивних передумов успішної педагогічної діяльності, проблемного характеру такої сфери праці фахівця; про конфлікти

діяльності вчителя, про елементи системного підходу в діяльності вчителя; про теоретичну модель структури педагогічної діяльності [3].

Отже, врахування досягнень психологічної науки сприятиме конструктивності педагогічних інновацій фахівця.

Література:

1. Варє І. С. Сми́сложиттєві орієнтації як суб'єктивна регулятивна система життєдіяльності особистості. Теоретична модель смисложиттєвих орієнтацій // Науковий вісник Південноукр.нац.пед.ун-ту ім. К. Ушинського. – Одеса, 2015. – № 1. – С. 105-113.

2. Пелюстка М. Н. Особенности в самоактуализации творческого мышления в студенческом возрасте // Педагогіка та психологія: Сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи: Матер. Всеукр. наук.-практ.конфер. – Запоріжжя, 2016. – С. 108-111.

3. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності / В. А. Семиченко. – К. : Вища школа, 2004. – 335 с.

4. Шилова Н. І. Проблема цільової спрямованості особистості / Н. І. Шилова // Гуманітарний вісник Д ВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ.пед.ун-т ім. Г.Сковороди» – Темат. випуск «Проблеми емпіричних досліджень у психології». – К. : Гнозис, 2016. – Вип.13. – С. 77-82.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМИ MICROSOFT POWERPOINT НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анастасія Гавриляк

магістрантка

факультет управління, адміністрування та інформаційної діяльності

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Науковий керівник – проф. Куліненко Л.Б.

Людство вже давно увійшло в період сучасних технологій. Інформатизація торкнулася всіх сфер нашого життя, і освіти в тому числі.

Інформатизація освіти – сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу, а також тих, хто цим процесом керує та його забезпечує [7].